

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

20 РОКІВ
СПІЛЬНИМИ
ЗУСИЛЛЯМИ

ВИДАННЯ
“УКРАЇНСЬКЕ МІСТО”

№ 84

березень 2012

АМУ: хроніка, події, коментарі	2
Життя українських міст	11
“ДІАЛОГ”	15
Консультації спеціалістів	17
Місьцеве самоврядування за кордоном	20
Актуальна тема	21

Директор видання: Маргарита Юрченко

Експерти: Мирослав Пітчик
Вікторія Сидоренко

04053, Україна, Київ,
вул. Артема, 73, 11 поверх
тел. (44) 486 2878, факс (44)486 2812

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ 3326 від 26.06.1998

Видання здійснене в рамках Проєкту USAID ДІАЛОГ, який спільно впроваджується Агентством США з міжнародного розвитку та Асоціацією міст України. Впровадження проєкту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку.

Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

ВІСНИК

АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

Читайте в номері:

Проєкт «Місьцеве самоврядування в Україні: підвищення кваліфікації кадрів та прикладні дослідження» підводить підсумки впровадження

с.4

Українські міста потрапили до рейтингу Financial Times

с.11

Європейський тиждень місцевої демократії: визначено тему 2012 року та нагороджено активістів 2011 року

с.20

Забезпечення ґендерного паритету на державному рівні. Досвід Канади

с.21

АНОНС ПОДІЙ

26-27 квітня

Форум державно-приватного партнерства у Львові

Форум проводиться в рамках співпраці між АМУ та Програмою розвитку державно-приватного партнерства, що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

11 -14 липня

VIII Український муніципальний форум (Літня школа з розвитку територіальних громад) в Ялті (АРК)

У програмі Форуму:

- «День державно-приватного партнерства» (у співпраці з Програмою розвитку державно-приватного партнерства (ДПП);
- «День місцевого економічного розвитку» (в рамках проекту «Місцевий економічний розвиток міст України» (MEPM).

27-28 вересня

Ювілейні загальні збори Асоціації міст України в Києві

Ювілейні загальні збори присвячено 20-річчю створення Асоціації міст України. В рамках заходу відбудеться «День ДІАЛОГУ» органів місцевого самоврядування та органів державної влади в питаннях вироблення державної політики у сфері місцевого самоврядування.

„Кращі практики місцевого самоврядування”, випуск №22, Київ-2012

У збірці представлено кращий досвід органів місцевого самоврядування в управлінні міським господарством, впровадженні інформаційних технологій, реалізації соціальної політики, співпраці з громадою, а також приклади ефективного управління. Разом з вітчизняними практиками читачам пропонуються матеріали зарубіжного інноваційного досвіду.

Видання є посібником, корисним для практиків місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, фахівців муніципальних служб.

Всі матеріали видання доступні на веб-сторінці Асоціації міст України та громад за адресою: www.auc.org.ua.

Засідання Секції АМУ з питань житлово-комунального господарства пройшло у Рівному

Захід, що відбувся 28-29 лютого, організований в рамках проекту USAID „Ініціати́ва захисту прав та представлення інтересів місцевого самоврядування в Україні” (ДІА-ЛОГ), який реалізується спільно з Асоціацією міст України.

У засіданні взяли участь 26 представників міст-членів АМУ з дев'яти областей України.

Відкрив роботу Секції Рівненський міський голова В.Хомко. Він розповів про здобутки та напрацювання міста у сфері житлово-комунального господарства.

Головним завданням заходу було обговорення проектів нормативно-правових актів у сфері ЖКГ, що розглядаються у парламенті або Уряді, зокрема з таких питань:

- Розділення послуги водопостачання на три окремі складові: виробництво, транспортування та продаж питної води.

На думку учасників Секції, розділення існуючих підприємств призведе до зростання витрат на утримання управляючого персоналу, що зумовить зростання плати за питну воду. Окрім того, з'являється ризик приватизації окремих складових системи водопостачання.

- Оцінка відновлення діяльності Держцінінспекції.

Фахівці висловили позитивне ставлення, оскільки висновки цього органу допомагають забезпечити економічну обґрунтованість рішень міських рад щодо встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги.

- Питання удосконалення системи управління житловим фондом.

Учасники засідання вважають, що доцільно розширити права власників житлових та нежитлових приміщень у будинку, передбачивши самостійне визначення ними способу управління будинком, виконавців житлово-комунальних послуг та вирішення інших питань шляхом прийняття рішень загальними зборами власників.

За підсумками обговорення учасники засідання Секції доручили експертам Асоціації відслідковувати проекти нормативно-правових актів, що стосуються піднятих питань, у профільних комітетах парламенту, вносити відповідні пропозиції, та лобювати їх врахування.

Корисним для учасників був обмін досвідом. Так начальник управління комунального господарства Житомирської міської ради О.Марцун розповів колегам про реконструкцію мереж зовнішнього освітлення міста. Заступник директора департаменту житлово-комунального господарства Луцької міської ради

Н.Коленда презентувала досвід розв'язання проблем щодо утримання житлового фонду.

Зацікавленість учасників викликав позитивний досвід Рівного у питаннях вивезення побутових відходів, зокрема щодо реалізації інвестиційного проекту з будівництва сміттєпереробного заводу, обладнання всіх сміттєвозів GPS-устаткуванням. Начальник управління житлово-комунального господарства з Рівного І.Гема інформував про практику переведення житлових будинків на автономні системи опалення.

теми опалення.

В рамках роботи Секції учасники мали змогу безпосередньо ознайомитися з роботою об'єктів ЖКГ у Рівному. Вони відвідали ОСББ «Дружба» (вул. Бандери), котельню та каналізаційно-насосну станцію, обладнані сучасним енергоефективним устаткуванням.

Проект «Місцеве самоврядування в Україні: підвищення кваліфікації кадрів та прикладні дослідження» підводить підсумки впровадження

Наприкінці лютого в м. Южному Миколаївської області відбулася фінальна конференція спільного проекту Асоціації міст України та Норвезької асоціації місцевих та регіональних влад «Місцеве самоврядування в Україні: підвищення кваліфікації кадрів та прикладні дослідження».

Проект впроваджувався протягом трьох років у партнерстві двох національних асоціацій органів місцевого самоврядування в Україні та Норвегії – АМУ та KS і двома дослідницькими інститутами – МЦПД та NIBR за фінансової підтримки МЗС Норвегії. Головні його завдання: поліпшення якості послуг, які надаються населенню, підвищення кваліфікації посадовців органів місцевого самоврядування, прийняття на місцевому рівні обґрунтованих управлінських рішень та їх виконання.

Проект реалізовувався у трьох основних компонентах:

- проведення навчання для депутатів міських рад пілотних міст;
- проведення прикладних досліджень в сфері місцевого самоврядування;
- створення та робота груп з підвищення ефективності надання послуг населенню.

У виконанні завдань проекту АМУ наслідувала норвезький досвід підвищення ефективності роботи органів місцевого самоврядування та комунальних установ, вже застосований в Польщі, на Балканах та у Прибалтиці. Його суть полягає у створенні робочих груп, які об'єднують спеціалістів 6-8 міст, готових до реформування або удосконалення надання конкретної послуги: утримання житлового фонду, водопостачання, дошкільної освіти, організації роботи з молоддю. Протягом року групи збираються шість разів. На перших двох засіданнях учасники розробляють систему показників для оцінки та визначають внесок міста у „виробництво” послуги, на наступних двох - формують пере-

лік запитань та оцінюють думку споживачів послуг щодо їх якості. Останні два засідання присвячуються обговоренню методики, підготовки та презентації планів вдосконалення надання послуги. Ще раз група зустрічається через 6-8 місяців після останнього засідання для обговорення перших результатів.

В Україні проект працював з містами двох областей – Миколаївської та Одеської, представники яких об'єдналися у дві робочі групи:

- у сфері охорони здоров'я (6 міст обласного значення);

- з питань управління житловим фондом (11 міст обласного і районного значення).

Після проходження повного курсу роботи з підвищення ефективності, учасники підготували плани удосконалення надання послуг у відповідних сферах. А на заключній конференції у Южному представники міст-учасників звітували про перші результати.

Управління житловим фондом:

У **Первомайську** Миколаївської області за 2011 рік створено 32 ОСББ та разом з єдиним у місті комунальним підприємством з обслуговування житла запрацювало ще 4 приватних, що створюють конкуренцію та примушують комунальників працювати краще.

Вознесенськ Миколаївської на 34% збільшив кількість ОСББ, зараз у місті вони обслуговують більше 50% житлового фонду.

Реагуючи на опитування населення щодо задоволення якістю житлово-комунальних послуг, міська влада **Нової Одеси** Миколаївської області створила мобільну аварійну бригаду на міському водоканалі та придбала для неї спеціалізований автомобіль і допоміжне обладнання, таким чином підвищивши оперативність реагування та якість ремонтних робіт.

Жителі **Березівки** Одеської області найбільше скаржились на проблеми зі сміттям. Міська влада розпочала реалізацію проекту соціального партнерства з місцевими підприємцями, в рамках якого придбано автомобіль і баки для збирання та вивезення ТПВ.

Охорона здоров'я:

Білгород-Дністровський Одеської області підтримав запровадження практики сімейної медицини, почав оснащення кабінетів та підготовку спеціалістів.

Вознесенськ завершив створення єдиної інформаційної системи галузі охорони здоров'я міста, провів інформаційну кампанію серед населення та розпочав укладання з населенням договорів на обслуговування лікарями сімейної медицини.

Первомайськ продовжив реформу управління охороною здоров'я міста та підключення віддалених об'єктів багатопрофільної міської лікарні в єдину локальну систему.

Враховуючи позитивні результати, досягнуті в ході реалізації проекту, МЗС Норвегії підтримало впровадження нової фази проекту, метою якої визначено поширення проектної методології у містах трьох областей на півдні та трьох областей на заході України, що працюватимуть у п'яти нових сферах.

Фінансисти обговорили проблемні питання місцевих бюджетів

15-16 березня в Херсоні проходило засідання фінансистів міст України.

Захід організовано в рамках проекту USAID «Ініціатива захисту прав та законних інтересів місцевого самоврядування в Україні (ДІАЛОГ)», який реалізується спільно з АМУ, у співпраці з Асоціацією фінансистів України та Херсонською міською радою.

У засіданні взяли участь 23 представника місцевих фінансових органів з Києва, Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Кіровоградської, Запорізької, Одеської, Миколаївської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської областей, а також представники Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України, експерти неурядових організацій.

Учасників засідання привітав Херсонській міський голова В.Сальдо. Він, зокрема, підкреслив, що обмін досвідом дозволить пред-

ставникам місцевих рад визначити реальні шляхи зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування, а також виробити спільну позицію щодо внесення змін до низки законодавчих актів в частині запровадження ефективних місцевих податків та зборів.

Експерт з моніторингу законодавства Проекту «ДІАЛОГ» О.Слобожан презентував учасникам законопроекти, що впливають на зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування:

- «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів (щодо місцевих податків та зборів)» (розроблений в АМУ);

- «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо приведення у відповідність норм різних статей, що стосуються бюджетної дисципліни)» (р.№9796 від 06.02.2012 р., н.д. Ганущак Ю.І.);

- «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо формування другого кошика доходів обласних бюджетів)» (р.№9797 від 06.02.2012 р., н.д. Баранов В.О., Ганущак Ю.І.);

- «Про внесення змін до Прикінцевих та Перехідних положень Бюджетного кодексу України щодо визначення загального обсягу коштів, що беруться до розрахунку трансфертів до місцевих бюджетів» (р.№9798 від 06.02.2012 р., н.д. Ганущак Ю.І.).

За підсумками обговорення законопроектів слід зауважити, що місцеві фінансисти категорично не підтримали законопроект №9796.

Про реалії та перспективи запровадження ефективних місцевих податків і зборів доповіла на засіданні завідувач сектору стратегій регіонального розвитку відділу регіонального розвитку Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України О.Шевченко.

За результатами засідання напрацьовано пакет чітких пропозицій Уряду та Парламенту

України щодо внесення змін до бюджетного та податкового законодавства з метою посилення фінансової автономії місцевого самоврядування. Ці пропозиції АМУ направила Міністру фінансів України Ю.Колобову та Голові Комітету Верховної Ради України з питань бюджету В.Баранову (з пропозиціями можна ознайомитися на сайті АМУ www.auc.org.ua).

Другий день засідання було присвячено обміну досвідом щодо зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування. Учасникам були презентовані такі доповіді:

- «Особливості формування місцевих бюджетів в умовах оновленого бюджетного та податкового законодавства» (Р.Підперигора, директор Департаменту бюджету і фінансів Херсонської міської ради);
- «Стратегічні напрями зміцнення місцевих бюджетів» (В.Репік, начальник Головного фінансового управління Київської міської державної адміністрації);
- «Перспективи законодавчого врегулювання проблем місцевих бюджетів. Основні напрями бюджетної політики на 2013 рік» (О.Федоренко, заступник директора департаменту – начальник бюджетного управління Департаменту бюджетної політики Черкаської міської ради);
- «Оптимізація апарату управління органу місцевого самоврядування та мережі бюджетних установ в місті» (С.Гарашук, директор Департаменту бюджету і фінансів Житомирської міської ради);
- «Здійснення місцевих запозичень та управління борговими зобов'язаннями» (І.Дробітько, директор фінансово-економічного Департаменту Дніпропетровської міської ради).

Наприкінці засідання всі учасники висловилися про доцільність проведення наступного засідання фінансистів у червні для обговорення підсумків виконання місцевих бюджетів за перше півріччя 2012 року.

Секція юристів місцевих рад працювала у Сумах

Захід, який відбувся 22-23 березня, організовано в рамках проекту USAID «Ініціатива захисту прав та законних інтересів місцевого самоврядування в Україні (ДІАЛОГ)», який реалізується спільно з АМУ.

У засіданні взяли участь 26 працівників юридичних управлінь та відділів міських рад з Київської, Сумської, Чернігівської, Кіровоградської, Запорізької, Миколаївської, Полтавської, Харківської, Черкаської, Чернігівської областей.

Відкрив засідання та привітав учасників заступник Сумського міського голови – керуючий справами В.Волонтирець. Він наголосив, що такі зустрічі мають надзвичайно важливе

значення для професійного зростання працівників юридичних служб органів місцевого самоврядування та формування фахових пропозицій до діючого законодавства у сфері забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування. В.Сидоренко, старший експерт з правових питань Проекту ДІАЛОГ проінформувала учасників про інструменти обговорення проектів законодавчих актів, які створені в рамках реалізації Проекту для формування позиції органів місцевого самоврядування.

З доповіддю «Шляхи вдосконалення положень Закону України «Про доступ до публічної інформації» в частині забезпечення нормального функціонування виконавчих органів місцевих рад» виступила начальник правового управління Сумської міської ради О.Донцова. Вона, зокрема, зазначила, що чинний Закон надзвичайно ускладнює роботу юридичних служб органів місцевого самоврядування у зв'язку із запитуванням великої кількості інформації одночасно без належного обґрунтування підстав. Було запропоновано ініціювати внесення змін до статей 15,19,20 Закону в частині:

- 1) встановлення 15-денного терміну на вивчення запиту на інформацію;
- 2) обов'язкового зазначення запитувача інформації, для відновлення яких порушених прав йому потрібна запитувана інформація;
- 3) виключення положення щодо обов'язкового оприлюднення проектів індивідуально-правових актів;
- 4) надання органам місцевого самоврядування за аналогією з органами державної влади повноважень щодо затвердження переліку інформації з обмеженим доступом.

Під час обговорення юристи місцевих рад підтримали ці пропозиції, а також звернули увагу на ряд суперечностей між законами «Про доступ до публічної інформації» та «Про захист персональних даних», які потребують додаткового врегулювання.

Червонозаводський міський голова Полтавської обл. В.Сидоренко виступив з ініціативою звернутися до центральних органів державної влади щодо не стягування судового збору з органів місцевого самоврядування.

Наступним питанням засідання було обговорення проекту Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». З пропозиціями виступили начальник юридичного відділу виконавчого комітету Фастівської міської ради А.Єпішкін та спеціаліст I категорії з правових питань та квартирної обліку Тростянецької міської ради О.Скрябіна. Учасники засідання погодилися з позицією колег, що законопроект носить дискримінаційний характер щодо службовців органів місцевого самоврядування у порівнянні з державними службовцями. Зокрема, мається на увазі матеріально-фінансове забезпечення. Такий підхід не сприяє підвищенню авторитету муніципального службовця та залученню до органів місцевого самоврядування високопрофесійних кадрів. Отже, юристи місцевих рад висловили позицію, що проект потребує суттєвого доопрацювання. Окрім того, в процесі обговорення було підняте питання щодо низького рівня оплати праці службовців місцевого самоврядування, який нерідко встановлений на рівні оплати праці технічного персоналу.

Зацікавленість фахівців викликали результати наукового дослідження «Сучасний стан розвитку юридичних служб органів місцевого самоврядування: оцінки експертного середовища», яке презентував експерт з моніторингу законодавства Проекту ДІАЛОГ О.Слобожан. Присутні юристи-практики органів місцевого самоврядування також

долучилися до наукового дослідження - вони взяли участь в анкетуванні, результати якого будуть використані при подальшій розробці вищезазначеної теми.

Робота Секції продовжилася обговоренням проблемних питань дотримання органами та посадовими особами місцевого самоврядування норм Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції». З доповіддю на цю тему виступив начальник юридичного управління Миколаївської міської ради І.Смородінов. Зокрема, учасники обмінялися думками щодо впливу на ситуацію рішення Конституційного Суду України від 13.03.2012 р., опублікованого 20.03.2012 р.

Результатом засідання стало напрацювання пропозицій щодо внесення змін до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про судовий збір», проекту Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». За дорученням Секції відповідні звернення Асоціація направила до Верховної Ради України.

Юристи-практики обмінялися досвідом щодо вирішення питань розпорядження об'єктами спільної сумісної власності в багатоквартирних будинках, відключення споживачів від центрального опалення у зв'язку із встановленням індивідуального в окремих квартирах багатоквартирних будинків тощо.

Наприкінці засідання всі учасники висловилися на підтримку проведення регулярних засідань Секції юристів як дієвого механізму обміну досвідом щодо застосування новацій у законодавстві та поширення кращих управлінських рішень.

Місцевий економічний розвиток: досвід та перешкоди

21-22 березня в Луцьку відбулося Засідання Секції сталого розвитку територіальних громад Асоціації міст України в рамках проекту «Місцевий економічний розвиток міст України», який здійснюється за фінансової підтримки уряду Канади, наданої через Канадське агентство з міжнародного розвитку (КАМР) та Федерацію канадських муніципалітетів (ФКМ).

У роботі Секції взяли участь 30 представників міст-членів АМУ, які працюють у сфері місцевого економічного розвитку (МЕР).

З вітальним словом виступили В. Байцим, заступник Луцького міського голови та І.Омельчук, виконавчий директор Волинського РВ АМУ.

На засіданні був презентований досвід реалізації моделей МЕР в містах. У доповідях фахівці зупинилися й на законодавчих перешкодах у цій діяльності.

Перед учасниками виступили:

- О.Макаревич, заступник начальника управління економіки Луганської міської ради - «Індустріальний парк м. Луганська»;
- Я.Гавадзін, начальник управління економічного та інтеграційного розвитку Івано-Франківської міської ради – «Роль Хриплинської інвестиційно-промислової зони в розвитку міста»;
- О.Малашук, начальник відділу економіки Козятинської міської ради «Ре-

формування системи централізованого тепlopостачання в Козятині»;

- В.Кошевецька, заступник Конотопського міського голови – «Успішні практики розвитку м. Конотоп»;

- Т.Степанюк, начальник відділу економічного аналізу і прогнозу Управління економіки міста виконавчого комітету Рівненської міської ради – «Успішна практика моделі МЕР Залучення інвестицій, досягнення та проблеми».

У презентаціях було висвітлено не лише досвід міст в питаннях МЕР, але й проблеми, що обмежують можливості впливу територіальних громад на розвиток бізнесу, створення робочих місць, залучення інвестицій. Доповідачі акцентували необхідність перенесення акценту з регіонального розвитку на місцевий. Адже, економіка починається в територіальних громадах. Лише їх розвиток може забезпечити розвиток регіону, а відтак - і розвиток країни. Тому важливо на законодавчому рівні створити умови для саморозвитку територіальних громад.

Доповідь Г.Васильченко, консультанта АМУ з питань МЕР, була присвячена сучасному світовому досвіду реалізації МЕР. Також вона узагальнила та систематизувала проблеми, які перешкоджають розвитку територіальних громад в Україні. Отже, існують такі групи проблем:

- адміністративно-територіального устрою, територіальної організації влади та місцевого самоврядування;
- землеустрою, містобудування та планування розвитку території;
- стимулювання та підтримки МЕР.

Учасники засідання підтримали ідею створення «паспорта перешкод» на шляху МЕР, який стане підґрунтям формування пропозицій змін до законодавства.

Жваву дискусію викликало обговорення проекту Закону «Про індустріальні парки», який мав би відкрити шлях до залучення інвестицій. В.Носік, юридичний радник проекту USAID ЛІНК, презентував законопроект. Свої коментарі та пропозиції до проекту озвучили М.Конончук, доцент кафедри права Волинського Інституту МАУП ім. В.Липинського, юрист-експерт Волинського РВ АМУ, Т.Головка, заступник начальника управління, начальник відділу розвитку території управління економічного розвитку Роменської міської ради.

Практично всі доповідачі висловили переконання, що законопроект «Про індустріальні парки» матиме слабкий вплив на залучення інвестицій, оскільки не вирішує питання спрощеного виділення землі під промислове виробництво, не стимулює впровадження інноваційних технологій і не створює мотиви зацікавленості для місцевої влади. Окрім того, проект стосуватиметься лише тих громад, які мають у своєму розпорядженні відповідні земельні ділянки. В той же час, фахівці погодилися, що приймати цей проект необхідно як перший крок на шляху створення індустріальних парків. Важливою перевагою законопроекту є те, що він зобов'язує підприємства, які працюватимуть в індустріальному парку, реєструватись в цьому ж місті.

Далі обговорення законодавчих перешкод в МЕР та напрацювання пропозицій проходило в робочих групах. За підсумками визначено першочергові напрями роботи Секції сталого розвитку територіальних громад Асоціації міст України.

Українські міста потрапили до рейтингу Financial Times

На початку березня у Каннах (Франція) на виставці нерухомості MIPIM відбулося нагородження учасників конкурсу *European Cities & Regions of the Future 2012/13* (Європейські міста і регіони майбутнього), що проводиться виданням *fDi Magazine Financial Times*. Це видання є одним з найавторитетніших в світі у сфері залучення прямих іноземних інвестицій.

В десятку кращих у Східній Європі в різних категоріях потрапило більше десяти українських міст, серед переможців – Харків, Дніпропетровськ, Львів, Одеса, Тернопіль та інші. Відзначені також і регіони України – Запорізька, Харківська та Львівська області.

Харків посів першу позицію серед великих міст Східної Європи у номінації «найбільш ефективні в витратах на ведення бізнесу». Тернопіль здобув перше місце в цій же категорії, але серед невеликих міст. Львів відзначений на четвертому місці в номінації «краща стратегія в залученні інвестицій».

Українські міста, включені до рейтингу «Європейські міста і регіони майбутнього 2012/2013»:

TOP 10 Major cities: Cost effectiveness

1. Харків
2. Дніпропетровськ

TOP 10 Large cities: Cost effectiveness

2. Одеса
3. Львів
7. Київ

TOP 10 Small cities: Cost effectiveness

1. Миколаїв

TOP 10 Micro cities: Cost effectiveness

1. Тернопіль
2. Бердянськ
3. Трускавець
4. Переяслав-Хмельницький
8. Дрогобич
10. Рівне

TOP 10 FDI Strategy: Східна Європа

4. Львів

Журнал проводить відбір міст та регіонів з найкращими перспективами для залучення іноземних інвестицій та місцевого економічного розвитку починаючи з 2001 року. У 2011 році експерти оцінювали понад 50 критеріїв - від ефективності видатків на ведення бізнесу до потенціалу людських ресурсів та інфраструктури.

Підсумки конкурсу «Європейські міста та регіони майбутнього» підбивають на підставі незалежного збирання даних за «fDi Benchmark» серед 253 європейських міст та 110 європейських регіонів.

Довідка. «fDi Intelligence» - структурний підрозділ «Financial Times», заснований з метою висвітлення розвитку індустрії в глобалізованому суспільстві з портфелем продуктів, послуг і бізнес-інструментів світового класу. Це дає змогу як компаніям, так і організаціям з економічного розвитку ухвалювати ефективні рішення щодо прямих іноземних інвестицій.

ХЕРСОН

Відкрився ресурсний центр розвитку ОСББ

Центр, який почав працювати у березні, створено за сприяння проекту USAID «Реформа міського теплозабезпечення» і його партнерів – ГМ ОПОРА та Інституту місцевого розвитку. Він працюватиме на базі громадської організації «Регіональна рада підприємців» і надаватиме консультації як вже створеним об'єднанням, так і ініціативним групам.

Херсонський міський голова В.Сальдо зазначив, що створення об'єднань співвласників в місті – це постійна турбота і міської влади, і районних у місті рад. Світовий і вітчизняний досвід показує, що у будинках, де є власник, ефективність управління і комфорт проживання підвищується. Саме такими власниками мають стати ОСББ.

Головне завдання Центру – надання консультаційної, методичної та юридичної допомоги вже діючим ОСББ, а також ініціативним групам. Фахівці допоможуть підготувати установчі документи, зареєструвати ОСББ. Також на базі Центру будуть проводитися навчальні семінари і тренінги.

КИЇВ

Столичні школярі навчаються роздільно викидати відходи

Комунальне підприємство «Київкомунсервіс» започаткувало в навчальних закладах міста активну інформаційну кампанію з питань впровадження роздільного збору побутових відходів. Першими до неї долучились ще наприкінці минулого року школи Голосіївського району.

У рамках кампанії фахівці підприємства разом із волонтерами роз'яснюють учням, що саме відбувається з відходами після того, як вони потрапляють у контейнери для сміття, як їх утилізують, яку небезпеку несуть переповнені полігони і сміттєзвалища.

Також школярам переконливо розповідають, як конкретно кожна людина може допомогти у вирішенні проблем, пов'язаних із засміченням довкілля.

Так в школах Голосіївського району проведено понад 50 тренінгів для учнів молодших, середніх та старших класів. Щоб зацікавити дітей, лектори використовують ігри, вікторини, інтерактивні дошки, відео, фото та анімаційні матеріали.

Підприємства-перевізники, які обслуговують райони, встановлюють додаткові контейнери для роздільного збору відходів безпосередньо на територіях навчальних закладів, які вже готові до впровадження роздільного збору відходів.

ДОНЕЦЬК

Спеціальне анкетування допомагає городянам отримати субсидію на послуги ЖКГ

Контролери служби «Водозбут» комунального підприємства «Донецькміськводоканал» та співробітники інших комунальних служб Донецька відтепер пропонуватимуть своїм абонентам заповнити анкету «Ваша сім'я і житлова субсидія», яка має на меті визначити потребу в субсидіях.

Справа у тому, що бюджетні кошти, передбачені на субсидії, залишаються не затребуваними повністю, оскільки багато людей не користуються належними їм пільгами. Дехто з них навіть не знає, що має право на субсидії, але накопичує борги через неспроможність оплачувати послуги повністю.

Анкета, розроблена органами соціального захисту, дозволить не тільки виявити таких громадян, а й полегшить їм процес оформлення субсидії. Всі заповнені анкети передаватимуться для опрацювання в районні управління праці та соціального захисту населення. Тим мешканцям, хто має право на субсидію, соціальні працівники нададуть допомогу у збиранні документів і оформленні пільг.

Заповнити анкету можна відразу в присутності контролера водоканалу, а також в будь-якій з ділянок служби «Водозбут».

КИЇВ

Схвалено Концепцію Міського енергетичного плану

У березні Дорадчий комітет з питань сталого енергетичного розвитку Києва схвалив Концепцію Міського енергетичного плану, розроблену ТОВ «Енергосервісна компанія «Екологічні системи».

Ця робота проводиться в рамках участі столиці в проєкті USAID «Реформа міського теплозабезпечення в Україні», який реалізує «International Resources Group».

Попередньо Концепція була схвалена на засіданні робочої групи з розробки довгострокового міського енергетичного плану, яка діє при комунальному підприємстві «Група впровадження проєкту з енергозбереження в адміністративних і громадських будівлях Києва».

Довідка:

Проєкт USAID «Реформа міського теплозабезпечення в Україні» (PMT) включає проведення аналізу стану системи теплозабезпечення міста, розробку енергетичних планів, втілення енергоефективних технологій тощо. Головна мета проєкту – допомогти Україні трансформувати галузь міського теплозабезпечення для надання надійних та якісних послуг.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

«Хмельницьктеплокомуненерго»
визнано кращим комунальним
підприємством України

За підсумками 2011 року міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго» визнано переможцем конкурсу на звання «Краще підприємство комунальної теплоенергетики України». Таке рішення спільно ухвалили Мінрегіон, ЦК профспілки працівників житлово-комунального господарства України, Міжгалузева асоціація «Укртеплокомуненерго».

Тарифи, за якими підприємство надає послуги з теплопостачання жителям Хмельницького, є найнижчими серед обласних центрів України.

В минулому році МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» забезпечило належний рівень теплопостачання і гарячого водопостачання обласного центру.

На підприємстві успішно реалізується програма модернізації комунальної теплоенергетики - проводиться модернізація п'яти котельень з заміною пальників та встановлення системи автоматики, встановлено 15 приладів частотного регулювання, 11 контролерів Ion Sot-07 KE для регулювання та керування технологічними процесами котельень. На всіх котельнях встановлено лічильники технологічного обліку теплової енергії, замінено 2,5 км зношених теплових мереж на попередньо-ізольовані труби, змонтовано нове насосне обладнання на котельнях і ЦТП тощо.

На підприємстві створена і результативно працює унікальна система когенераційних установок, яка у 2011 році збільшилась ще на одну. Минулого року за рахунок використання виробленої на установках електроенергії, вдалось зекономити майже 7 млн грн.

ЖИТОМИР

Місто модернізує очисні споруди
за шведською моделлю

15 березня підписано протокол про наміри щодо співпраці у сфері системи очистки каналізаційних стоків міста Житомира між виконавчим комітетом міської ради та шведською компанією «Swedish Water Experience AB».

Метою подальшої співпраці сторін є організація процесу реабілітації наявних водоочисних споруд в Житомирі та будівництво нових очисних споруд з використанням шведського підходу. Кінцевою метою є експлуатація очисних споруд з дотриманням екологічних стандартів та використанням найбільш енергоефективних технологій. Шведська модель характеризується поступовим підходом, що повною мірою використовує наявну інфраструктуру каналізаційних систем та очисних споруд.

«Сьогодні ми зробили перший крок для залучення інвестицій у комплексну модернізацію очисних споруд міста. Адже сьогодні нас не задовольняють витрати на електроенергію, якість води, втрати води та водопостачання по графіку. Також ми повинні захистити місто і від зростання тарифів, на які передовсім впливає вартість енергоносіїв. Якщо ж ми будемо запроваджувати і використовувати енергоефективні технології, то використання електроенергії – основної складової тарифу – зменшиться», – зазначив міський голова В.Дебой.

«Ми вважаємо, що вода – це найцінніше. І вже упродовж останніх ста років захищаємо нашу воду шляхом будівництва систем очищення стоків. Ми сподіваємося, що наш досвід стане вам у нагоді», – наголосив голова правління «Swedish Water Experience AB» Пер Йоханссон.

«Swedish Water Experience AB» – це об'єднання найбільших компаній шведської водної індустрії (Malmberg Water AB, Läckey Water AB, Nordic Water AB).

ЧЕРКАСИ

Міська програма стимулювання інноваційних ідей

Черкаська міська рада затвердила програму стимулювання новацій у сфері муніципальних послуг. Черкаси стануть першим містом в Україні, яке запровадить таку практику: кожний, хто подасть цікаву інноваційну ідею, що допоможе заощадити кошти міської громади або забезпечить додатковий дохід до міського бюджету, отримає відсоток від економічного ефекту.

Черкаський міський голова С.Одарич вважає: така програма необхідна, щоб вкладати інноваційний потенціал жителів у розвиток свого міста та заощадження коштів бюджету.

Запропонувати ідею може кожний представник громади і отримати за її впровадження 20% від заощаджених коштів за перший рік впровадження. Наприклад, якщо інноваційна ідея заощадила 100 тис. грн. бюджетних коштів за рік, то той, хто її запропонував, отримає премію в розмірі 20 тис. грн.

До речі, подібні програми діють у багатьох містах США та інших країн світу.

ЛУГАНСЬК

Створюється Єдиний загальноміський центр обслуговування населення

Луганський міський голова С.Кравченко погодив проект створення єдиної централізованої системи обслуговування населення, який розробили спільно виконком міської ради та міське комунальне підприємство «Центрожитлоком». Також до підготовки проекту були залучені й жителі міста. Мета нововведення – вдосконалення управління житловим фондом міста на базі інформаційних технологій з врахуванням реформування та перспективного розвитку житлово-комунального господарства Луганська.

Нова система буде побудована на єдиній базі даних особових рахунків населення Луганська і базуватиметься на сучасних інформаційних технологіях, які дозволять інтегрувати різноманітні інформаційні системи та електронне діловодство. Таким чином обслуговування з питань житлово-комунального господарства буде автоматизовано за принципом «одного вікна». У сервісному абонентському центрі, який об'єднає бази даних надавачів послуг, споживач зможе дізнатися достовірну інформацію про свій особовий рахунок – борги або надлишкову сплату, подати заяву або запит і отримати відповідь у найкоротшій терміні.

Відкритість та прозорість роботи центру сприятиме підвищенню якості обслуговування та формуванню довіри з боку громадян.

ВІННИЦЯ

Розпочинається українсько-швейцарський проект комплексної модернізації теплопостачання

На виконання Меморандуму щодо модернізації системи теплопостачання стартувала робота у двох мікрорайонах Вінниці. Документ був підписаний у листопаді минулого року між урядами Швейцарської конфедерації і України та містом Вінниця. Зі свого боку швейцарська сторона вже обрала виконавця проекту - компанію «First Climate» (Швейцарія). Її представники будуть допомагати реалізовувати у Вінниці проект модернізації теплопостачання.

У березні цього року підписано Угоду про співпрацю між КП «Вінниця-міськтеплоенерго» та компанією «First Climate» (Швейцарія), яка передбачає три напрямки роботи: «Інвестиційний проект», «Європейська енергетична відзнака» та «Підвищення інституційної спроможності».

Відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння щодо надання технічної та фінансової допомоги для проекту з енергоефективності у Вінниці, місто отримає 16 млн. швейцарських франків на комплексну модернізацію системи теплопостачання двох мікрорайонів.

Головна мета проекту - підвищення енергоефективності міської інфраструктури, зокрема системи централізованого теплопостачання, зменшення викидів в атмосферу парникових газів та підвищення рівня професійної кваліфікації фахівців КП «Вінниця-міськтеплоенерго».

Позиція Асоціації щодо законопроекту про службу в органах місцевого самоврядування

На розгляді у Верховній Раді України перебуває проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», реєстр. № 9673, внесений Кабінетом Міністрів України.

На жаль, розробка цього законопроекту здійснювалася Міністерством юстиції України без дотримання процедур, передбачених Законом України «Про асоціації органів місцевого самоврядування», а саме: без консультацій з представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування. І це, незважаючи на надзвичайно важливий для територіальних громад та органів місцевого самоврядування предмет законопроекту.

Асоціація міст України, отримавши від Мінюсту текст законопроекту, не погодилася його і направила зауваження розробникам свої пропозиції. Але вони не були враховані в остаточній редакції проекту (№ 9673).

Такий підхід викликає серйозне занепокоєння з боку органів місцевого самоврядування, оскільки в черговий раз може з'явитися Закон в сфері місцевого самоврядування, від участі у розробці та прийнятті якого відсторонюється муніципальна громадськість.

З метою забезпечення врахування прав та законних інтересів територіальних громад при визначенні статусу їх посадовців Асоціація міст України звернулася до Голови парламенту В.Литвина з проханням забезпечити прозору та гласну процедуру проходження законопроекту у Верховній Раді України. У зверненні АМУ висловила готовність до співпраці в процесі проходження законопроекту та звернула увагу на **концептуальні положення** документу, які потребують перегляду:

1. Статус сільського, селищного, міського голови як посадової особи **органу місцевого самоврядування**, хоча згідно з Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» він є головною посадовою особою **села, селища, міста** (тобто територіальної громади, а не органу місцевого самоврядування).

2. Визначення посадових та службових обов'язків службовця органу місцевого самоврядування.

3. Чітке закріплення принципу позапартійності служби в органах місцевого

самоврядування відповідно до вимог частини третьої статті 37 Конституції України.

4. Поширення на службовців органів місцевого самоврядування норм Закону України «Про державну службу» та позбавлення органів місцевого самоврядування регулювати окремі питання служби в органах місцевого самоврядування (наприклад, встановлення вимог до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття посади службовця органу місцевого самоврядування тощо).

5. Статус «служби персоналу» та її працівників.

6. Трирічний строк заборони прийняття на службу в органи місцевого самоврядування для осіб, які були притягнені до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення.

7. Невизначеність вимог щодо стажу роботи для осіб, які претендують на зайняття посад в органах місцевого самоврядування (стаж роботи в органах місцевого самоврядування чи загальний трудовий стаж?).

8. Невідповідність кількості рангів для службовців органів місцевого самоврядування та державних службовців, невизначеність чіткої процедури переходу службовців органів місцевого самоврядування з органу однієї територіальної громади до органу іншої громади та на державну службу (зокрема, в контексті просування по службі).

9. Чітке визначення підстав припинення служби в органах місцевого самоврядування без посилання на Закон України «Про державну службу», що пов'язано зі специфікою даного виду публічної служби. Теж саме стосується підстав та порядку притягнення посадовців місцевого самоврядування до дисциплінарної відповідальності.

10. Набуття чинності статей, що визначають умови оплати праці, преміювання та пенсійного забезпечення службовців органів місцевого самоврядування лише з 1 січня 2015 року, що може розцінюватися як прояв соціальної несправедливості, оскільки для державних службовців визначено інший порядок тощо.

Чи можна оприлюднювати документи, підготовлені у процесі здійснення регуляторної діяльності, та регуляторні акти лише в мережі Інтернет?

I. Частина перша-третя статті 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» передбачають способи оприлюднення:

1) регуляторними органами:

планів діяльності регуляторного органу з підготовки проектів регуляторних актів та змін до нього;

звітів про відстеження результативності регуляторного акта;

2) розробниками проекту регуляторного акта:

повідомлень про оприлюднення проекту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій;

проектів регуляторного акта;

аналізів регуляторного впливу.

Для вказаних документів передбачено оприлюднення відповідними органами:

в друкованих засобах масової інформації (власних або спеціально визначених за відсутності власних);

на власній офіційній сторінці в мережі Інтернет.

У використаному у Законі словосполученні «та/або» щодо вказаних способів оприлюднення сполучник «та» означає можливість поєднання цих двох способів, а сполучник «або» означає можливість використання лише одного способу і виключення іншого. Використання цих двох сполучників спільно означає можливість вибору відповідним органом тієї редакції відповідної норми (як одним так і з другим сполучником) виходячи з умов його діяльності.

Тобто можливі такі варіанти оприлюднення:

1) в друкованих засобах масової інформації та на офіційній сторінці в мережі Інтернет;

2) або в друкованих засобах масової інформації;

3) або на офіційній сторінці в мережі Інтернет.

Разом з тим для уникнення невдоволення з боку громадян, які не використовують мережу Інтернет, радимо оприлюднювати у пресі повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій. У такому випадку вказана категорія громадян отримує можливість дізнатися про наявність відповідних проектів регуляторних актів.

II. Частиною п'ятою статті 12 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності - у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніш як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання. Тобто для прийнятих регуляторних актів оприлюднення в друкованих засобах масової інформації є обов'язковим.

Яким чином повинні розглядатися питання про дострокове припинення повноважень міського голови у зв'язку з притягненням його до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення?

Відповідно до положень абзацу першого частини другої статті 22 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» дострокове припинення повноважень особи на виборній посаді у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення здійснюється з урахуванням особливостей, визначених Конституцією і законами України.

Особливості дострокового припинення повноважень міського голови визначені статтею 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Закон передбачає два види такого припинення повноважень: 1) автоматичне за наявності певного факту; 2) за рішенням ради або територіальної громади.

Частина перша вказаної статті передбачає автоматичне припинення повноважень міського голови лише у випадках:

- 1) його звернення з особистою заявою до відповідної ради про складення ним повноважень голови;
- 2) припинення його громадянства;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього (рішення у кримінальній справі);
- 4) порушення ним вимог щодо обмеження сумісності його діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- 5) визнання його судом недієздатним, безвісно відсутнім або оголошення таким, що помер;
- 6) його смерті.

Тобто повноваження достроково припиняються у зв'язку з виникнення відповідного факту. У вказаних випадках міська рада може лише взяти до відома відповідні факти.

Важливо враховувати, що станом на 26.03.2012 на розгляді у Верховній Раді України знаходиться законопроект № 9473 від 17.11.2011, який передбачає доповнення вказаного переліку фактом набрання законної сили рішенням суду про притягнення міського голови до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення. Однак цей законопроект ще не прийнято.

Вказане свідчить, що станом на сьогодні не має правових підстав вважати факт притягнення міського голови до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення причиною автоматичного дострокового припинення його повноважень. Але треба відслідковувати вказаний законопроект.

Звертаю увагу на те, що порушення міським головою вимог щодо обмеження сумісності його діяльності з іншою роботою (діяльністю) як підстава для автоматичного дострокового припинення його повноважень застосовується лише щодо обмежень, встановлених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Такі обмеження передбачені частиною четвертою статті 12 зазначеного Закону, а саме: міський голова не може бути депутатом будь-якої ради, суміщати свою службу діяльність з іншою посадою, в тому числі на громадських засадах (крім викладацької, наукової та творчої роботи у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибутки. Відповідно до частини другої статті 167 Господарського кодексу України володіння корпоративними правами не вважається підприємництвом.

Положеннями частин другої та третьої статті 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що повноваження міського голови можуть бути достроково припинені, якщо він порушує Конституцію або закони України,

права і свободи громадян, не забезпечує здійснення наданих йому повноважень. За наявності вказаних підстав повноваження міського голови можуть бути припинені достроково за рішенням місцевого референдуму або за рішенням відповідної ради, прийнятим шляхом таємного голосування не менш як двома третинами голосів депутатів від загального складу ради. Вказане свідчить, що на сьогодні для дострокового припинення повноваження міського голови, крім випадків передбачених у частині першій статті 79 вказаного Закону, встановлена спеціальна процедура і міська рада має право, а не обов'язок приймати таке рішення.

Яким чином узгоджуються між собою вимоги щодо захисту персональних даних, передбачені статтею 32 Конституції України та Законом України «Про захист персональних даних», та вимоги щодо оприлюднення відомостей, зазначених у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік членів сім'ї керівників органів місцевого самоврядування, їх заступників відповідно до вимог статті 12 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»?

Декларування відомостей про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік як посадової особи місцевого самоврядування так і членів її сім'ї є однією з умов перебування на публічній службі. Особа, яка хоче зайняти відповідну керівну посаду, а також члени її сім'ї повинні це враховувати. Особа, ідучи на таку службу на певні посади, повинна розуміти, що право на невтручання в її особисте життя, а також членів її сім'ї буде частково обмежено. Якщо претендента чи членів його сім'ї це не влаштовує, то від публічної служби необхідно відмовитися. Бо у подальшому відсутність згоди вказаних осіб на поширення конфіденційної інформації означатиме подання неповних даних у декларації і як наслідок створення умов для притягнення посадової особи до адміністративної відповідальності за статтею 164-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення. А це матиме наслідком звільнення з посади.

Заповнення декларації посадовою особою місцевого самоврядування супроводжується збором інформації про членів його сім'ї, які йому таку інформацію надають. Надання ними такої інформації про себе по суті є їх згодою на її використання для цілей декларування і відповідно наступного оприлюднення відповідно до закону (конклюдентні дії). За законність отримання конфіденційної інформації посадовою особою про членів своєї сім'ї відповідальність несе він, а не органи місцевого самоврядування.

На нашу думку, виконання статті 12 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» не буде суперечити законодавству про захист інформації. Оскільки як збирання так і поширення конфіденційної інформації у даному випадку уможливується тим, що певні особи, розуміючи мету збору такої інформації, надали її для використання у порядку встановленому Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Звертаємо увагу, що частиною першою статті 1, частиною першою статті 5 Закону України «Про захист персональних даних» встановлено, що об'єктами захисту є персональні дані, які обробляються в базах персональних даних. Тобто вказаним Законом захищаються не персональні дані самі по собі, а у зв'язку з їх включенням до відповідної бази, що для даних декларацій є не типовим. Захист конфіденційної інформації (персональних даних) як таких є переважно сферою регулювання законів України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації».

Увага! Консультацію Центру правової допомоги містам можна отримати за телефоном +380 (67) 469-02-38.

Європейський тиждень місцевої демократії: визначено тему 2012 року та нагороджено активістів 2011 року

«Права людини задля більш відкритих громад» – таку тему Європейського тижня місцевої демократії затвердив Конгрес місцевих регіональних влад Ради Європи у 2012 році.

Заходи ЄТМД проводитимуться у всіх країнах Європи 15-21 жовтня. Конгрес розробив нові інформаційні матеріали, плакати, листівки та пропозиції щодо ініціатив, спрямованих на розвиток прав людини на місцевому рівні.

Зміст ЄТМД 2012 року

Європейським муніципалітетам пропонується розробити на основі провідної теми поточного року цільові програми і заходи, відповідно до їх власних пріоритетів. Зокрема, рекомендується тематика залучення вразливих груп населення до громадського життя, поліпшення діалогу між поколіннями, забезпечення якості послуг тощо.

У 2011 році головною темою ЄТМД були права людини на місцевому рівні. Ініціатори тижня прагнули підкреслити значимість прав людини як основного компонента місцевої демократії та виховати культуру поваги до прав людини в усіх громадах Європи.

21 березня у Страсбурзі відбулася церемонія нагородження «12-зіркових міст 2011 року». Представники 19 міст - Брюсселя (Бельгія), Страсбург (Франція), Катовіце (Польща), Амадора (Португалія) Газіантеп, Гебзе і Люлебургаз (Туреччина), Намюр (Бельгія), Сисак (Хорватія), Анже (Франція), Фестоса і Ханья (Греція), Мола ді Барі (Італія), Утрехт (Нідерланди), Белград (Сербія), Сандбіберг (Швеція), Мугла і Тарса (Туреччина), Стоктон он Тіс (Великобританія) – отримали Сертифікати як знак визнання їх досягнень у проведенні заходів Тижня.

Україна разом із 46 державами-членами Ради Європи щороку бере участь у проведенні Європейського тижня місцевої демократії (ЄТМД) – спільної ініціативи Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи та Європейського комітету з питань місцевої та регіональної демократії. Щорічне проведення в Україні ЄТМД встановлено Указом Президента України №922/2007 від 27.09.2007 року. У рамках ЄТМД в українських містах проводяться круглі столи, лекції, семінари, «дні відкритих дверей» у місцевих радах, єдині дні інформування населення, зустрічі міських голів, їх заступників та секретарів рад з молоддю, засідання молодіжних та громадських рад, громадські слухання, тематичні виставки, творчі конкурси серед дітей та молоді, вікторини, цикли радіопрограм, інші просвітницькі заходи про місцеву демократію та права людини.

Сайт Європейського тижня місцевої демократії
http://www.coe.int/t/congress/demoweek/default_EN.asp

Забезпечення ґендерного паритету на державному рівні. Досвід Канади

Вже майже півстоліття в Канаді успішно діють і розвиваються державні механізми утвердження ґендерної рівності.

У 1967 році у відповідь на широку суспільну кампанію із захисту рівних прав жінок і чоловіків, організовану коаліцією 32-х жіночих організацій, прем'єр-міністр Канади Лестер Б.Пірсон заснував Королівську комісію з питань статусу жінок. Вона стала першою федеральною комісією, яку очолила жінка (журналістка Флоренс Берд) і першою, яка отримала мандат

досліджувати питання статусу жінок і розробляти рекомендації для Уряду. На засіданні Палати общин 7 грудня 1970 року був заслуханий звіт Королівської комісії з питань статусу жінок, в якому на 488 сторінках містилося 167 рекомендацій щодо забезпечення рівних прав жінок і чоловіків у політичній та економічній сферах.

У 1971 році було призначено міністра, відповідального за діяльність Королівської комісії з питань статусу жінок, а у 1976 році Королівська комісія була трансформована у спеціальний орган в системі центрального управління Канади - федеральне агентство «Статус жінок», яким на сьогоднішній день керує міністр з питань статусу жінок – високоповажна пані Роне Амброзе.

Рівність прав жінок і чоловіків у Канаді гарантують Конституція та Хартія прав і свобод Канади, прийнята у 1982 році.

Важливим кроком на шляху утвердження ґендерної рівності у канадському суспільстві стало прийняття у 1995 році спеціального документу - «Платформа дій на нове сторіччя: Федеральний план дій з ґендерної рівності», який став національною стратегією Канади у цій сфері.

Цілі та завдання Федерального плану є співзвучними з рекомендаціями ООН щодо інтеграції ґендерно-базованого аналізу в законотворчість, політику та програми розвитку і демонструють масштабність підходу до ґендерних перетворень. Рівність статей у Плані розглядається як основа соціального прогресу, тому забезпечення рівності між жінками і чоловіками визначено пріоритетом загальнодержавної політики Канади у всіх сферах суспільного розвитку.

Характерною особливістю впровадження ґендерної політики у Канаді є те, що вона ґрунтується на наукових дослідженнях, враховує світовий досвід ґендерних перетворень і особливості розвитку окремих регіонів самої Канади.

ґендерний аналіз ситуації проводиться як на федеральному, так і на провінційному рівнях - розробляються рекомендації щодо покращення становища, визначаються індикатори результативності, відстежуються зміни. За цю роботу відповідає

Агентство з питань статусу жінок. Проте, свої повноваження Агентство здійснює у тісній співпраці з іншими федеральними та провінційними відомствами. Всі законопроекти, урядові стратегії та програми проходять обов'язкову гендерно-правову експертизу.

Ефективно проведений гендерний аналіз зумовив прийняття рішень на державному рівні в Канаді, які спри-

яли встановленню гендерної справедливості.

Наприклад, пропозиція щодо скасування пенсійного забезпечення для ув'язнених була відхилена після того, як гендерний аналіз показав, що наслідки такого кроку чинитимуть негативний вплив на дружин ув'язнених, які знаходяться на волі.

Так результатами гендерного аналізу стали:

- програми підтримки догляду за дітьми для учасників освітніх програм професійної перепідготовки;
- зміни у конструкції кардіостимуляторів, спрямовані на відповідність розміру шлуночка жіночого серця;
- поромні термінали, запроектовані з врахуванням особливих потреб матерів з дітьми;
- політика готовності до стихійних лих, яка відповідає потребам чоловіків і жінок;
- мікро-кредити для жінок, що не мають доступу до традиційних джерел кредитування;
- ініціативи зі створення безпечної території міст для вразливих жінок та інші.

Окрім того, майже у всіх міністерствах діють спеціальні програми, спрямовані на просування рівності жінок та усунення перешкод для їх активної участі у політичному, економічному і соціальному житті країни.

Наприклад, Міністерство праці Канади заснувало Федеральну цільову програму для підрядників, спрямовану на забезпечення справедливого і рівноправного доступу до робочих місць. Головна ідея - всі організації, в яких працюють понад сто співробітників і які хочуть брати участь у державних закупівлях, повинні підписати угоду щодо дотримання принципів рівності у працевлаштуванні. Невиконання цієї вимоги зумовлює втрату права на отримання майбутніх державних контрактів.

У Міністерстві закордонних справ і міжнародної торгівлі діє програма «Ділові жінки у сфері торгівлі», яка передбачає низку заходів, спрямованих на підтримку підприємств, очолюваних жінками. Програма реалізується за фінансування грантів, коштів торгових представництв та мережевих форумів.

Агентство людських ресурсів і послуг Канади підтримує ініціативи з надання допомоги сім'ям, зокрема, по догляду за дітьми - з тим, щоб жінки, а саме вони переважно доглядають дітей, могли повернутися на ринок праці.

Міністерство промисловості Канади через Раду природничих та інженерних наук надає підтримку дослідженням, які проводять вчені-жінки, а також реалізує спеціальні програми, спрямовані на збільшення участі жінок у промисловості.

Для подолання проблеми «скляної стелі» в Уряді Канади постійно діє Програма стажування управлінців, основним завданням якої є їх підготовка до роботи у середній ланці керівного складу. Учасники – державні службовці та випускники університету, які мають керівні здібності. За час дії програми серед її стажерів було більше половини жінок – 68% з числа держслужбовців та 55% з інших організацій.

Майже у всіх федеральних відомствах запроваджено гнучкі схеми трудової діяльності, зокрема, можливість дистанційної роботи, догляду за дитиною на робочому місці та отримання допомоги в разі виникнення особистих проблем. Департамент національної оборони Канади, наприклад, створив на своїх базах мережу «Сімейних центрів».

В рамках концепції просування та підтримки глобальної гендерної рівності, викладеної у Федеральному плані дій, Канада підтверджує роль міжнародного лідера у просуванні та здійсненні гендерних перетворень.

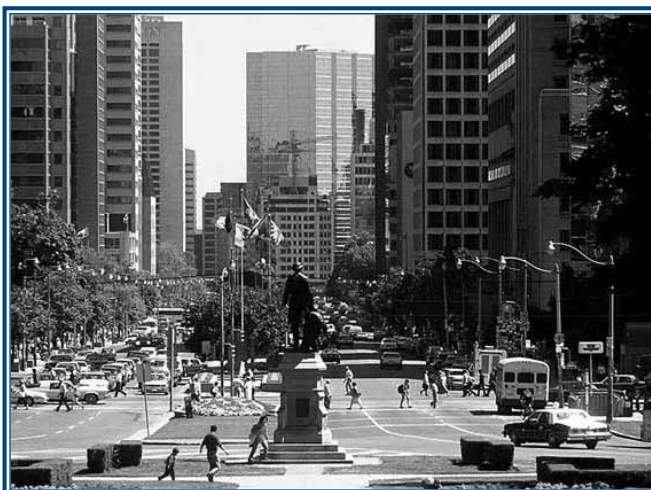
Канадське агентство з міжнародного розвитку (CIDA) – одне з ключових урядових агентств - розглядає гендерний аспект як головний чинник процесу розвитку і успішно впроваджує гендерно-базований підхід у всіх країнах, з якими співпрацює, в тому числі і в Україні.

Відповідно до політики CIDA, гендерна рівність у сфері міжнародного співробітництва розглядається як невід’ємна складова всіх напрямів роботи, програм, проектів та заходів. Досягнення гендерної рівності передбачає визнання того, що кожна політика, програма чи проект по-різному стосуються і впливають на жінок і чоловіків, тому в основі забезпечення рівності між ними має бути ґрунтовний гендерний аналіз.

Для реалізації стратегій гендерної рівності і плану заходів у кожному проекті технічної допомоги виділяється окремий бюджет; розробляються гендерно-чутливі індикатори, які разом з розділеними за гендерною ознакою статистичними даними відстежуються у всіх проектних результатах.

Питання гендерної рівності інтегровані в якості наскрізної теми і у діяльність Проекту «Місцевий економічний розвиток міст України», що реалізується Асоціацією міст України спільно з Федерацією канадських муніципалітетів.

Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) – це голос канадської муніципальної влади на загальнодержавному рівні. До складу ФКМ входять 1750 членів – представників найбільших міст Канади, невеликих містечок та сіл, а також 18 муніципальних асоціацій провінцій і територій. Федерація представляє інтереси муніципалітетів з широкого кола питань, які належать до федеральної юрисдикції.

ФКМ усвідомлює, що гендерна рівність є невід'ємною складовою довготермінових зобов'язань щодо покращення діяльності місцевої влади, тому спрямовує зусилля на зміцнення можливостей своїх членів підтримувати збільшення участі жінок у місцевій владі і розглядає це як основну стратегію змін.

Федерація підтримує конкретні заходи, спрямовані на вирішення таких завдань:

1. Рівний доступ до ресурсів і участі в органах місцевого самоврядування - збільшення кількості жінок, яких обирають на виборні посади та керівні позиції.

2. Рівний доступ до муніципальних послуг і програм: участь жінок у створенні й реалізації програм і послуг, спрямованих на врахування особливих потреб жінок і чоловіків під час визначення місцевих пріоритетів, а також розробки й надання муніципальних послуг.

3. Культура організації роботи муніципалітету, чутливої до гендерних питань: поглиблення обізнаності в питаннях гендерної рівності, врахування гендерних питань в процесі надання послуг, роботи з персоналом, а також розробки і реалізації місцевої політики.

4. Діалог щодо питань місцевої політики та вплив на неї: сприяння інтеграції гендерних питань у політику на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

Беручи до уваги те, що жінки й чоловіки не мають рівного доступу і контролю над базовими послугами місцевої влади, оскільки жінки недостатньо представлені у політичному керівництві та серед управлінців та місцевому рівні, ФКМ та її партнерські асоціації органів місцевого самоврядування розробляють механізми підтримки гендерної рівності. Одним з них став постійно діючий Комітет з питань статусу жінок, створений при ФКМ у 2005 році.

В рамках цієї структури Федерація підтримує прийняття законодавчих актів, спрямованих на усунення дискримінації щодо жінок, створює технології підтримки жінок під час виборів, допомагає органам місцевого самоврядування оцінювати свою діяльність з точки зору гендерної чутливості, розробляє освітні програми з питань гендерної рівності для місцевої влади, підтримує обмін знаннями, а також встановлює партнерські зв'язки на національному, регіональному й міжнародному рівнях.

**Людмила Чернявська,
спеціаліст з питань гендерної рівності
Проекту МЕРМ, спеціально для Вісника АМУ**

Про досвід Канади у досягненні гендерної рівності на місцевому рівні читайте у наступному номері Вісника АМУ.